

МӨСЛИМ
ГИМНАЗИЯСЕ

№2 (49)

Ноябрь, 2022 нче ел

ТЫЛСЫМ+

ГИМНАЗИЯ СУЛЫШЫ

Бу санда

- Тәрбиядән
тәрбия 2
яраладыр...
- Ноябрь -
хокук 2
бозуларны
кисәтү айлыгы
- Экологик
сукмак 3
- Спорт һәм
сәламәтлек 3
- Сиңа әйтер
сүзем бар, 4
әнием!

Мәрхәмәтле безнең
әниләр.
Жиргә матурлыкны,
илгә батырлыкны
Сез бирәсез, гүзәл
әниләр.
Сездә яши
сүрелмәслек хисләр,
Йөзегездә шәфкать
нурлары.
Сезнең жырлар аша
күчә безгә
Туган халкыбызның
моңнары.

Мәскәүне яулаган укытучы!

27-28 октябрьдә Мәскәүдә «Россия Федерациясе халыклары телләрен саклауда һәм үстерүдә гаиләнең роле» II Бөтенроссия конференция-презентациясе узды.

Конференция эшендә гимназиянең директор урынбасары Гөлшат Мөхәммәтжанова да катнашты һәм тарихи-мәдәни мохитне, Россия Федерациясе халыклары телләрен саклау буенча ата-аналар оешмасы белән эшне иң яхшы оештыру конкурсында жиңүче булды. Ул "Татар мәгърифәтчесе Риза Фәхрәддиннең идеяләрендә һәм тәҗрибәсендә әхлакый тәрбия программасын ("Рушат укучылары")" тәкъдим итте.

Тәрбиядән тәрбия яраладыр...

Патриотлык хисе тәрбияләү.

Укучыларда патриотлык, үз Ватаны белән горурлану хисе тәрбияләү максатыннан 2022-2023 нче уку елы башыннан Россиянең барлык мәктәпләрендә дә һәр атнаның дүшәмбесе дәүләт гимны астында ил флагын күтәрүдән башлана. Безнең гимназиядә дә һәр атнаның дүшәмбесендә Россия һәм Татарстан гимнары яңгырый һәм флаглар күтөрелә.

“Толстой укучылары”

21 октябрь көнне Казан шәһәре Яңа Савин районы 7 нче Гимназия базасында Л.Н.Толстой исемдәге мәктәп укучыларының XX республика күләм фәнни-гамәли конференциясе узды. Анда 8 нче а сыйныфы укучысы Кашапов Данияр уңышлы чыгыш ясап, 1 нче дәрәжә дипломга лаек булды. Фәнни җитәкчесе – Чулпан Хәйруллина. Котлыйбыз!

<https://edu.tatar.ru/nsav/page2297.htm/main-news>

Фән олимпиадалары старт алды

Гыйлемле кешене элек-электән иң байга санаганнар. Шулай булмый мөмкин дә түгел, белем дә, саулык та сатып алынмый. Ялкаулыкны жиңеп, кулларыннан китап төшермәгән, интернеттагы файдасыз сайтларда азрак казынган гимназия укучылары беренче чиректә олимпиадаларның мәктәп турында жиңүгә ирешеп, икенче чиректә муниципаль турда үзләренең белемнәрен сынап, гимназия данын яклаячаклар, муниципаль турда жиңүчеләр республика турында катнашачак. Без аларның югары баллар жыюларын телибез!

ТӘРБИЯДӘН ТӘРБИЯ ЯРАЛАДЫР...

Гимназиядә үз югарылыгында тәрбия сәгатъләре үтә. “Мөһим сөйләшүләр” ме ул, “Мөслим егете, Мөслим кызы” проектымы, “Тормыш дәрәсләре” циклымы, йә булмаса, милләтпәрвәрлек... Тәрбия алымнары энә шуннан жыела.

Гимназиядә яңа президент!

Мөслим гимназиясендә мөктәп президентын сайлау булып узды. Укучылар үз тавышларын бирделәр. Сайлаулар нәтижәсендә иң күп тавышны 10 нчы сыйныф укучысы Мөхсинов Ислам жыйды. Ул үзенең командасын туплап нәтижәле генә эшләп китте. Аңа алдагы эшендә зур уңышлар телибез. Афәрин, Ислам!

Театр яктылыкка, нурга илтә Кире юлга жибәрми, уңга илтә... Г.Тукай

Фәхертдинова Ләйсән Әхмәтгаяновна житәкләгән “Яшь театр сөючеләр” түгәрәге членнары “Театр яктылыкка илтә” муниципаль проекты кысаларында Мөслим лицееда спектакль куйдылар. Кечкенә артистларыбыз тамашачы хөкеменә Абдулла Алишның “Койрыклар” әсәрен тәкъдим итте. Тамаша зур уңыш белән үтте, чыгыш югары бөя алды. Коллективка һәм житәкчеләре Ләйсән Әхмәтгаяновнага зур рәхмәт!

Көзгә бал

Тәрәзә артында көз. Без аны төрлечә атыйбыз: салкын, алтын, моңсу, яңгырлы, юмарт. Бу вақытта табигать бик матур!

Ел саен гимназиядә көзгә бал бәйрәмнәре шаулап-гөрләп, нәкъ менә шушы матур чорда үтә. Быел да бу бәйрәм бик матур гына үтте. Барлык сыйныфлар да үзенчә тырышканнар, афәрин!

НОЯБРЬ - ХОКУК БОЗУЛАРНЫ КИСӘТҮ АЙЛЫГЫ

Жәмгыятьтә барган тискәрә күренешләр яшь буынны да бик авыр социаль-психологик ситуацияләрдә калдыра. Балалар һәм яшүсмерләр күп вакыт аларны жигәп чыгарга эзер түгел һәм бу нәтигә нәтижәләргә китерә. Алар авырлыктардан чыгу юлын наркотик, электрон тәмәке, аракыдан эзлиләр, бу төрле жинаятькә илтә. Мондый күренешләрне булдырмас өчен, педагоглар алдына төрле

социаль-актив позицияле, негатив күренешләргә “юк” дип әйтә белүче, үзенең сүзе белән башкаларга да ярдәм итә алуы шәхес тәрбияләү бурычы куела. Бу шәхес сәламәт тормыш рөвеш алып барырга һәм яхшы белем алып, киләчәктә үзенең урынын табарга тиеш.

Укучылар белән хокук бозуга профилактика – катлаулы, күп аспектлы, дәвамлы эш. Хокук

бозуны кисәтү эшенә төп үзенчәлеге – башлангыч профилактика уздыру. Шул максаттан гимназиядә төрле чаралар, очрашулар үткәрелә. Хокук бозуны кисәтү буенча мөктәп инспекторы Салихова Ләйсән Зөлфәт кызы, мөктәп шәфкать туташы Хатыйпова Флера хокук бозуларны кисәтү максатыннан укучылар белән еш очрашып торалар.

ЭКОЛОГИК СУКМАК

Яшел Бишек - 2022

"Мәгариф" журналы уздырган "Яшел бишек - 2022" конкурсында Мәслим гимназиясенәң башлангыч сыйныфлар укытучысы Хәсәнова Миләүшә Кәшбәтдин кызы "Экология" номинациясендә "Кызыл китап табигатьне сакларга чакыра" дигән язмасы белән жиңу яулады.

Песнәкләр көне

12 нче ноябрь - Песнәкләр көне. Булып санала. Россиядә ул көн әле яңа гына билгеләнеп үтелә башлады. 2 нче в сыйныфы укучылары бу көнне песнәкләрнең рәсемнәрен ясап билгеләп үттеләр. Балаларда табигатькә карата сакчыл караш тәрбияләү бик кирәк.

Экологик диктант

Укучылар һәм укытучылар коллективы "Экологик диктант" акциясендә онлайн форматта актив катнаштылар.

Экологик берләшмә

ТРның экологик хәрәкәтен үстерүгә шәхси өлеш керткәне һәм табигатьне саклау һәм экологик-агарту чараларында актив катнашканы өчен Мәслим гимназиясенәң "Экокалейдоскоп" экологик берләшмәсе әгъзалары Рәхмәт хатлары белән бүләкләнде.

Берләшмәдә шөгыльләнүче укучыларыбыз Биккинина Наилә (8 класс), Ханнанова Адилә, Авзалова Нәргизә (9 класс), Бариева Илина (10 класс), Тулбаев Ранис, Шайхиева Динара, Шайхиев Раил, Шарифуллина Алсуны (11 класс) ихластан котлыйбыз.

Житәкчеләре - Ләйсән Бариева.

СПОРТ ҺӘМ СӘЛАМӘТЛЕК

Хәрәкәттә – бәрәкәт

Иммунитетны күтәрү өчен берничә киңәш. Беренчесе – мөмкин кадәр күбрәк хәрәкәтләнәргә тырышырга. Актив тормыш рәвешә, гимнастика белән шөгылләнү, һавада йөрү шулай ук иммунитетны күтәрү чарасы. Сауна һәм мунча бик файдалы. Югары һәм түбән температураның алышынып торыу иммун системасын тонушта тотарга ярдәм итә. Контраст душны да кулланырга мөмкин. Әмма аңардан соң каты тукымалы сөлгә белән яхшылап сөртәнергә кирәк.

Йокы туймау организмның саклагыч көчен җимерә, шуңа һәр көнне билгелә бер вакытта йокларга ятырга, йокы вакыты сигез сәгатьтән ким булмаска тиеш. Составында пробиотиклар кәргән сөт ризыклары, аеруча кефир һәм йогурт файдалы.

Барлык проблемаларга һәм тормыш кыенлыкларына оптимизм белән карарга өйрәнергә кирәк. Пессимистлар, психологлар әйтүенчә, ешрак авырый икән һәм чирләре дә авыррак уза. Кыскасы, безнең сәламәтлек – үзбездәң кулда!

Укучыларыбызның уңышлары

Хезмәткә һәм оборонага әзер

Укучылар гына түгел, гимназия педагоглары да спорт чараларында актив катнаша һәм жиңүләр яулый. Мәслим гимназиясенәң җыелма командасы 2022 елда ТР Мәслим муниципаль районы мәгариф хезмәткәрләре арасында "Хезмәткә һәм оборонага әзер" (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексының җәйге фестиваленең муниципаль этабында беренче урынны яулады.

СИҢА ӘЙТЕР СҮЗЕМ БАР, ӘНИЕМ!

Әни ул кем?..

Әни ул – бу дөнъяда бернәрсә белән дә үлчәргә мөмкин булмаган ЯРАТУ...

Көпме КӨЧ һәм ЗИРӘКЛЕК Әниләрдә...

Әниләр гомер-гомергә сабырлык үрнәге. Кызганыч, бу сүзләргә бүген яңа төсмерләр өстәлдә. Улларын озатучы Әниләрнең сабырлыгы башка...

Мөслим гимназиясенең 6 нчы в сыйныфы укучылары яза

Иң кадерле кеше дөнъяда – әни. Минем әнинең исеме Чулпан. Аңа 46 яшь. Ул Түбән Табын интернат мәктәбенең укытучы булып эшли. Әнием эшен яратып башкара. Аның сыйныфында 10 бала укый. Балалары аны ярата һәм хөрмәт итә.

Әнием безгә тәмле ризыклар пешерә, өебезне чиста тотар, ул өйдә чакта йортыбыздан һәрвакыт жылы нур бөркелә. Без әниебезне бик яратабыз. Аның йомшак куллары, ягымлы тавышы безгә шатлык китерә. Мин әниемә сәламәтлек, эшендә уңышлар телдим.

Гүзәл Хажиева

***

Мин әниемне бик яратам! Ул матур, сөйкемле, игелекле. Исеме дә матур, үзенә килешеп тора – Гөлчәчәк. Әнинең алтынсу чәчләре, яшел күзләре, безне һәрвакыт иркәләүче жылы куллары миңа бик кадерле. Без гаиләдә өч бала һәм ул безне бертигез ярата.

Әни мәктәп тормышы, укуыбыз белән кызыксынып тора. Әй эшләрен эшләргә булыша. Буш вакытымда мин дә аңа ярдәм итәм. Бергеләп тәмле ризыклар әзерлибез, тышта эшлибез. Гомумән, минем әни - дөнъяда иң яхшы әни.

Зәринә Замалова

***

Минем өчен дөнъяда иң кадерле кеше – әни! Минем яраткан әниемнең исеме Лилия. Ул шифаханәдә, 20 елдан артык, шәфкать туташы булып эшли. Без әнигә өч бөртег: ике апаем һәм мин. Ул өебезне дә бик ярата, эшкә өйрәтә, киңәшләрән бирә, назлый. Кирәк булса шөптәләп тә ала.

Йөз-кыяфәте дә әниемнең нечкә күңелле кеше икәннән күрсәтеп тора. Төпсез зәңгәр күзләреннән һәрчак нур бөркелә. Йомшак кулларыннан жылылык тарала. Серләремне дә әниемә сөйлим, аның киңәшләрән тыңлыйм.

Әниемне бик нык яратам һәм сәламәт булуын телдим! Өебезнең нуры булып һәрвакыт балкып яшә син кадерле кешем - әнием!

Алинә Фәхразиева

ИҢ ЯКТЫ КОЯШЫМ СИН, ӘНИЕМ!

Һәркемнең тормышында иң күңелдән безне яратучы бердәнбер кеше дә – әни. Ялгышларыбызны, хаталарыбызны һәрдаим гафу итүче, кичерә белүче иң олы йөрәкле кеше дә – әни.

Минем әнием Гөлшат исемле. Ул Мөслим гимназиясендә китапханәче булып эшли, шул ук вакытта 6 нчы в сыйныфы житәкчесе дә. Үз эшен бик ярата. Безнең гимназиядә дәреслекләренә һәрвакыт житкелекле булуы аның тырышлыгы нәтижәсе. Конкурсларда катнашырга да өлгәре, укыган китапларына матур итеп буктрейлерлар ясай, безне дә өйрәтә. Авырып хастаханәдә ятканда тагын бер тапкыр әнием иң кадерле кеше икәннән инандым. Минем уйланырга, нәтижә ясарга вакытым күп булды.

Ул мине килчәктә тырыш, итәгатлы, тәрбияле, әдәпле, инсафлы булырга өйрәтә. Акыллы киңәшләре белән туры юлдан барырга ярдәм итә. Һәр эштә тырышырга, ялкауланмаска кирәклекне кат-кат аңлата. Әни минем өчен барлык эштә дә үрнәк, ышанычлы дус. Уңышларым өчен, минем үземнән дә артык сөнә, ә кайгыларым өчен үземнән дә артык көенә. Мин шуңа күрә дә әнием белән барлык серләремне уртаклаша алам. Чөнки аңа ышанам. Һәм үземнең дә әниемнең ышанычын аклайсым килә. Алдагы көндә аның ярдәмчесе, киңәшчесе булып, зур уңышларга ирешеп, әниемне сөендерсәм иде. Ул бит минем иң кадерле кешем!

Солтанова Алия, 11 нче сыйныф укучысы

ТЫЛСЫМ+

Ноябрь, 2022 нче ел

Мөслим гимназиясе укучылары газетасы

Баш мөхәррир: Солтанова Г.М.
Техник редактор: Кадырова А.Р.

Мөхәррир: Мингазова Камилә

Корректорлар: Мингазова Диләрә

Корреспондентлар: Айгельдина Зәринә
Султанова Алия

Дизайнер: Садриев Илназ
Компьютерда жыючылар: Латыпов Илназ
Хаертдинов Ранис

Гамәлгә куючы:
Мөслим гимназиясе укучылары ижат үзәге
Адрес: Мөслим, Кооператив урамы, 170а
Сайт: <https://edu.tatar.ru/muslim/muslimgym>
Электрон адрес: tilsim.gimnazia@yandex.ru
Тираж: 100

